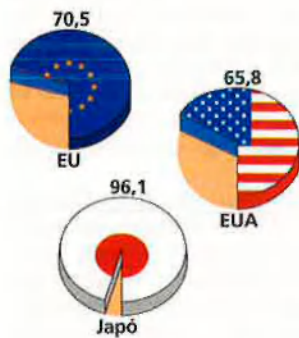

EUROPA

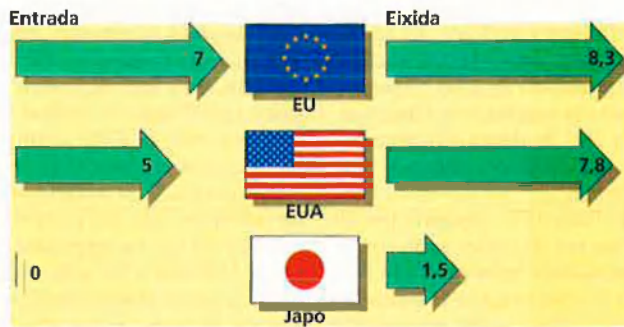
Deute total

% del PIB

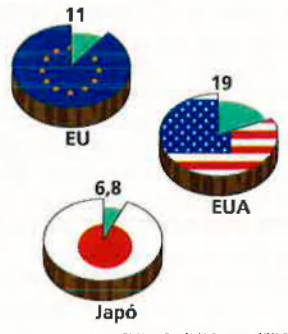
Inversió estrangera directa

% del total mundial

Medi ambient protegit

% del territori

FONTS: Comissió Europea, UNDP

A Europa hi ha moltes coses per fer

Robert Cottrell

BRUSSEL·LES

El naixement de l'euro el primer de gener és un dels molts esdeveniments que canviaran el paisatge de la Unió Europea al llarg de 1999. A començament de l'any ha de posar-se a treballar un nou "alt representant" que s'encarregarà de la política exterior i d'incrementar el pes de la UE en els afers internacionals. Al mes de juny, els electors hauran d'elegir un nou Parlament Europeu: els vots britànics inclouran

per primera vegada un mecanisme de representació proporcional. Més endavant, la fi de la tardor ens sorprendrà amb una cursa protagonitzada pel nou equip de comissaris europeus que prendran possessió del seus càrrecs el mes de gener del 2000, i a la fi de l'any s'haurà d'haver decidit quins seran el nous països que formaran part de la Unió Europea i quan ho faran.

Pel que fa a les reformes polítiques i del procediment de decisió, hauran d'adoptar-se solucions en un moment o en un altre perquè la Unió pugui ampliar els seus membres, sense que això represente un caos institucional. Caldrà adoptar també noves normes pressupostàries, especialment pel que fa a les despeses de l'agricultura. Aconseguir tots aquests objectius serà sens dubte una gran prova de diplomàcia per a Alemanya i Finlàndia, països als

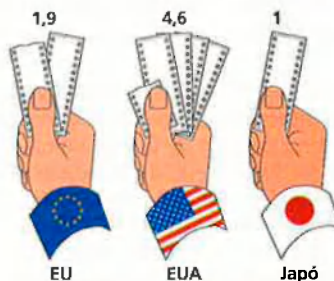
Ajuda al tercer món

\$ per persona

Entrades de cinema

Mitjana per persona i any

quals els correspon, respectivament, la presidència de la Unió Europea durant el primer i el segon semestre de l'any 1999.

Els creadors de la unió monetària europea confien que no hi haurà sorpreses catastròfiques des del punt de vista de la legalitat i la pràctica del nou sistema. Si tot funciona tal i com està previst, onze dels quinze països de la UE canviaran les seues divises per l'euro aquest 1 de gener, tot i que els seus ciutadans no se

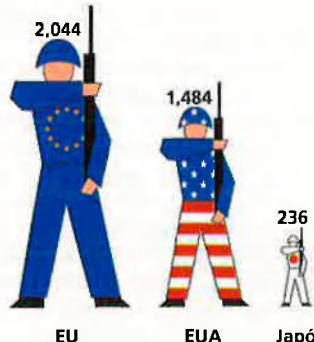
n'adonaran en la pràctica perquè els bitllets i les monedes nacionals continuaran en circulació durant almenys tres anys. De fet, aquestes divises nacionals seran una mera façana de l'euro i el seu valor es fixarà permanentment respecte a aquest. Aquests països no introduiran, per tant, els nous bitllets i monedes en euros fins l'any 2002, tot i que alguns ja en tenen encarregats amb antelació. Un llançament

amb èxit de l'euro accelerarà el procés general d'integració europea: com més s'encoratge la convergència entre les economies europees, menys diferències hi haurà entre els interessos econòmics dels diferents països. I com menys diferències hi haja entre els esmentats interessos, més motius tindran els països de la UE per unir-se i crear una política exterior i de seguretat comuna. En qual-sevol cas, el 1999 se sentirà parlar molt de l'home (o dona) que començarà a principis d'any a treballar com a nou "alt representant" per a política exterior —un ministre d'Afers Estrangers europeus en estat embrionari.

Així doncs, la realitat és que la major part dels membres de la UE s'han mostrat poc disposats a perdre la seua sobirania en favor d'una política exterior i de defensa comuna, però la impotència i desunió europea demostrada durant les successives guerres als Balcans els han fet canviar de parer.

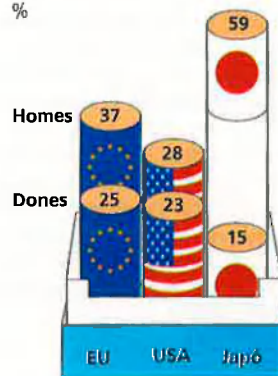
Forces armades

Milers

Fumadors

%

Robert Cottrell: Corresponsal de The Economist a la UE.

El nou "alt representant" hauria de començar a treballar aviat, sempre que tots els països de la UE hagen ratificat el Tractat d'Amsterdam de 1997, que va crear el seu càrrec, i dependrà del Consell de Ministres, la principal institució intergovernamental de la UE. Haurà de definir les seues funcions. No disposarà de poder militar directe, però intentarà aconsellar els governs, que sí que en tenen, quan veja que s'acosta una crisi. Ajudarà a coordinar l'organització de la política exterior. Sortirà a la televisió amb la "resposta europea" a aquesta o aquella crisi general. A la fi de l'any, probablement serà el personatge públic més conegut de la UE. Per aconseguir una actuació plausible haurà d'adoptar decisions amb les quals estiguen d'acord la major part dels països de la UE. Si ho fa així, Europa tindrà una resposta a la famosa pregunta de Henry Kissinger, "A qui s'ha de trucar quan es vol parlar amb Europa?"

Encara que la UE no s'ha involucrat massa fins ara en la política exterior tradicional, sí que ha tingut –segons com es mire– un paper triomfant al vell continent. Jugant amb un instrument important –l'expectativa d'esdevenir membre de la UE–, ha aconseguit transformar i estabilitzar mig Europa, i encara aconseguirà més coses. El 1999 es decidirà quins seran els pròxims membres i quan entraran exactament a formar part de la Unió Europea. Els candidats amb més possibilitats són els països que estaven sota influència soviètica fins la caiguda del Mur de Berlín: Polònia, la República Txeca, Hongria, Eslovènia i Estònia comencen l'any com els primers de la cua d'espera. Potser Malta i Letònia s'acosten a la llista, com també Xipre, si s'aconsegueix trobar una solució al problema de la divisió de l'illa.

L'ampliació de la UE és una qüestió molt delicada, en part a causa de les tensions contradictòries que suscita entre Alemanya i Àustria. Ambdós països volen aliats estables i pròspers a l'est en un futur, però a curt termini tots dos temen l'afluència de mà d'obra barata. Àustria ha fet moltes promeses poc sinceres mentre ocupava la presidència de la UE durant la segona meitat del 1998. S'ha esforçat a mostrar-se com el país que ha iniciat el procés i que més ha ajudat el seu candidat protegit preferit, Eslovènia, però les decisions finals sobre l'ampliació s'han ajornat fins a la fi del 1999, quan ja hauran passat les eleccions a Àustria i quan Alemanya passe el testimoni de la presidència europea a Finlàndia.

L'assumpte de l'ampliació farà ressorgir una altra preocupació per a la UE: la qüestió de com reformar la Comissió Europea i el Consell de Ministres, de forma que es pugui escoltar la veu de més estats

i sense que això impedisca aconseguir un funcionament eficaç. Si fa no fa està clar com es pot solucionar: reduint el nombre de comissaris que s'ocupen de la política de la UE a la Comissió Europea, i per tant acceptant que el Consell de Ministres, el poder legislatiu de la UE, decideixi més qüestions per majoria, a més de privar els països del dret individual de blocar les decisions.

A més, l'ampliació planteja qüestions pressupostàries: d'una banda, els països que fan cua per entrar-hi són relativament pobres i reclamen una part important dels fons limitats que la UE dedica al

desenvolupament, i d'una altra banda, són països principalment agrícoles i per tant acceleraran encara més la necessitat de reforma de la política agrícola comuna a la UE. Tot i que les qüestions de pressupost s'hauran de decidir com molt tard al mes d'abril, el més difícil serà probablement resoldre tots els problemes que suscitarà l'ampliació i portar endavant les reformes alhora, durant la segona meitat de l'any 1999, sense oblidar la necessitat de negociar de tal manera que cada país tinga una oportunitat de guanyar almenys una batalla que considere important.

Oportunitat de canvi a Alemanya

Barbara Beck

Durant la major part de la postguerra Alemanya ha tingut la reputació de ser un país tranquil·litzadorament ensopit. Els governs entraven i sortien segons les normes; la llei i l'ordre hi solien prevaler; l'economia, en general, hi prosperava; i els trens hi tendien a ser puntuals. Fins i tot un esdeveniment tan poc freqüent, i tan cridaner per al món en general, com la unificació del 1990, no va trigar a perdre les seues connotacions dramàtiques i es va traduir en programes, pressuposts i burocràcia.

Però el 1999 (any del cinquantè aniversari de la República Federal) difícilment evitarà de ser més emocionant que no de costum. Un nou canceller, Gerhard Schröder, amb la victòria electoral

del setembre encara fresca, dirigirà un nou govern de socialdemòcrates i verds, una mena de coalició mai assajada abans en l'àmbit federal. I amb prou feines el nou equip s'haurà instal·lat als despatxos de la desmenjada i provinciana Bonn, la perdurable capital provisional de la República Federal, que ja hauran de tornar a fer les maletes. Durant la primavera i l'hivern, el govern i el parlament es traslladaran a la gran, sofisticada i cosmopolita Berlín, la capital alemanya del passat i del futur.

Aquest trasllat, centenars de quilòmetres a l'est, conseqüència ajornada de la unificació, molt probablement representarà una diferència tant en la manera com els alemanys es veuen ells mateixos, com en la manera com els veuen els altres, sobretot tenint en compte que el fet coincideix amb un canvi generacional. Molts dels qui servien en la vella "República de Bonn" encara recordaven la Segona Guerra Mundial i mai no acabaven de disculpar-se per l'horrorós passat d'Alemanya; però ja són ben pocs els ministres de la nova República prou vells per a tenir cap record personal dels dies més negres del país. Si alguns socis recelaven al principi que el retorn a Berlín no fes el país més conscient de les seves dimensions i del seu poder, més grans i menys previsibles, els recels ja minven.

El primer gran esdeveniment oficial que s'escaurà a Berlín serà l'elecció, el 23 de maig, d'un nou president federal.

Barbara Beck: directora d'especials de *The Economist*

Schröder dirigeix una coalició mai assajada abans en l'àmbit federal alemany.

EL
MÓN
EL
1999

Ja són pocs els ministres de la nova República prou vells per a tenir cap record personal dels dies més negres del país.